

Lehdistötiedote

Luxemburg, 4. lokakuuta 2018

Tarkastajat varoittavat, että EU:n ei pitäisi antaa lupauksia, joita se ei kykene pitämään

EU:n ei pitäisi luoda odotuksia, joita ei kyetä saavuttamaan, varoittaa Euroopan tilintarkastustuomioistuin tänään julkaisemassaan EU:n talousarvion toteuttamista koskevassa vuosikertomuksessa. Euroopan tilintarkastustuomioistuimen presidentti Klaus-Heiner Lehne toteaa kertomuksen esipuheessa, että EU:n talousarvion osuus koko EU:n bruttokansantulosta on vain noin yksi prosentti. Tästä syystä EU:n on suhtauduttava realistisesti siihen, mitä se voi tehdä käyttöönsä asetetuilla varoilla, etenkin kun unionin seuraava seitsenvuotinen talousarviosykli alkaa olla käsillä. ”*Johtopäätös on selvä: EU:n ei pidä tehdä lupauksia, jos se ei voi niitä myös pitää*”, toteaa presidentti Lehne.

Tarkastajat toteavat varainhoitovuoden 2017 vuosikertomuksessa, että EU:n tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:n taloudellisesta asemasta. Tarkastajat antavat toisena vuonna peräkkäin tilien perustana olevien toimien asianmukaisuudesta (sääntöjenmukaisuudesta) varauman sisältävän lausunnon (kielteisen lausunnon sijaan). Toisin sanoen merkittävässä osassa vuoden 2017 tarkastetuista menoista virhetaso ei ollut olennainen.

Lisäksi tarkastajat toteavat, että EU:n menoihin liittyvien sääntöjenvastaisuuksien taso jatkoi laskuaan. Vuonna 2017 maksujen arvioitu virhetaso oli 2,4 prosenttia, kun se vuonna 2016 oli ollut 3,1 prosenttia ja vuonna 2015 kaikkiaan 3,8 prosenttia. Samanaikaisesti saatavilla oli riittävästi tietoa, jonka avulla huomattava osa esimerkiksi maatalouden kehittämisen maksuihin liittyneistä virheistä olisi voitu ehkäistä tai havaita ja korjata. Jos kansalliset viranomaiset olisivat käyttäneet näitä tietoja virheiden korjaamiseen, arvioitu virhetaso olisi jäänyt kahden prosentin olennaisuusrajan alapuolelle vielä suuremmassa osassa EU:n talousarviota.

Ongelmia ilmenee edelleen etenkin tapauksissa, joissa EU:n talousarviosta suoritetaan maksuja edunsaajien kuluilmoitusten perusteella. Tällaisia aloja ovat esimerkiksi maaseudun kehittäminen ja koheesipolitiikka. Kulujen korvaamiseen perustuvaa rahoitusta suunnataan myös tutkimukseen, koulutustoimiin ja kehitysapuhankkeisiin.

Euroopan rakenne- ja investointirahastojen varojen käyttö on yhä jäsenvaltioille haasteellista. Lisäksi EU:n talousarvion kohdistuu edelleen merkittävä paine, joka johtuu niiden maksujen kokonaisuudesta, jotka on sitouduttu suorittamaan tulevina vuosina. Tarkastajat katsovat, että

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen keskeiset tiedot.

Vuosikertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Tiedottaja

Damijan Fišer – Lehdistöavustaja

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

Sähköposti: press@eca.europa.eu

Puh. (+352) 4398 47063

Puh. (+352) 4398 45410

@EUAuditors

Matkapuhelin (+352) 691 55 30 63

Matkapuhelin (+352) 621 55 22 24

eca.europa.eu

talousarvion joustavuuden lisäämistoimenpiteet olivat hyödyllisiä, mutta ne eivät välttämättä riitä. Sitoumusten rahamääräinen arvo on huomattava ja maksuja suoritettiin vähän, ja nämä seikat yhdessä kasvattivat maksattamatta olevien talousarviositoumusten määrän ennätysuureksi 267,3 miljardiin euroon. Tarkastajat toteavat, että tämä näkökohta olisi asetettava etusijalle seuraavan monivuotisen rahoituskehityksen suunnittelussa.

Varainhoitovuoden 2017 vuosikertomuksessa käsitellään lähinnä nykyiseen monivuotiseen rahoituskehitykseen (2014–2020) kuuluvia EU:n menoja mutta jonkin verran myös edeltävien vuosien menoja. Presidentti Lehne toteaa, että tässä korostuu se, että poliittisen päätöksen tekemisestä kuluu usein monta vuotta siihen, kun varat varsinaisesti suunnataan kentälle. Lisäksi tämä kuvastaa, kuinka tärkeää on pyrkiä välttämään ongelmat jo alun perin, sillä päätökset EU:n varojen käytöstä vaikuttavat pitkälle tuleviin vuosiin.

Tiedoksi toimittajille

Euroopan tilintarkastustuomioistuin on Euroopan unionin riippumaton tarkastuselin. Sen tarkastuskertomukset ja lausunnot ovat olennainen osa EU:n tilivelvollisuusketjua, ja niitä hyödynnetään asettamalla EU:n talousarvion hallinnoinnista vastaavat tahot vastuuseen. Talousarviota hallinnoi lähinnä Euroopan komissio, mutta hallintoitiin osallistuvat myös muut EU:n toimielimet ja elimet. EU ja jäsenvaltiot hallinnoivat kuitenkin yhdessä noin kahta kolmasosaa menoista. Nämä ovat pääasiassa luonnonvarojen ja koheesiopolitiikan alan menoja.

EU:n talousarviomenot olivat vuonna 2017 yhteensä 137,4 miljardia euroa eli noin 270 euroa jokaista unionin kansalaista kohti. Menojen osuus EU:n bruttokansantulosta on noin 0,9 prosenttia. Niiden määrä vastaa noin kahta prosenttia EU:n jäsenvaltioiden julkisten menojen kokonaismäärästä. Vuonna 2017 otsake ”Luonnonvarat” muodosti suurimman osuuden (56 prosenttia) tarkastetuista varoista. Toisin kuin aiempina vuosina, otsakkeen ”Koheesio” menojen osuus oli suhteellisen pieni (kahdeksan prosenttia), sillä hyväksytyjen menojen määrä oli alalla vähäinen.

Tarkastajat tarkastavat joka vuosi EU:n tilit ja antavat lausuntonsa tilien oikeellisuudesta ja luotettavuudesta ja siitä, missä määrin on saatu evidenssiä virheellisesti vastaanotetuista tai maksetuista varoista (eli sääntöjenmukaisuudesta ja laillisuudesta).

Tarkastajat ovat antaneet puhtaan tarkastuslausunnon EU:n tileistä vuodesta 2007 alkaen. Viime vuoteen saakka he ovat kuitenkin antaneet menojen laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta kielteisen lausunnon joka vuosi vuodesta 1994 alkaen.

Puhdas tarkastuslausunto tarkoittaa, että luvut antavat oikean ja riittävän kuvan ja ovat tilinpäätösraportoinnin sääntöjen mukaisia. Varauman sisältävä lausunto tarkoittaa, että tarkastajat eivät voi antaa puhdasta lausuntoa, mutta havaitut ongelmat eivät ulotu laajalle. Kielteinen lausunto on osoitus laajalle levinneistä ongelmista.

Tarkastuslausuntoa varten he testaavat tapahtumista poimittuja otoksia ja esittävät tarkastustensa perusteella tilastollisia arvioita siitä, missä määrin tuloihin ja eri menoaloihin liittyy virheitä. He laskevat arvioidun virhetason ja vertaavat sitä kahden prosentin olennaisuusrajaan. Olennaisuusrajan ylittyessä katsotaan, että tulo tai meno on sääntöjenvastainen. Arvioitu virhetaso ei kuvasta petosten, tehottomuuden tai tuhlaamisen määrää. Se on arvio varoista, joita ei olisi pitänyt maksaa EU:n talousarviosta, koska niiden käyttö ei ollut täysin EU:n ja kansallisten sääntöjen mukaista.

Vuonna 2017 tarkastajat havaitsivat noin 700 tarkastamassaan tapahtumassa 13 petosepäilytapausta (2016: 11 epäilyä). Tapauksista ilmoitettiin Euroopan petostentorjuntavirastolle OLAFille.

Tarkastajat alkoivat vuonna 2017 soveltaa koheesioalalla uutta lähestymistapaa, jonka avulla saadaan paremmin selville alat, joilla puutteita ilmenee edelleen Euroopan komissiossa sekä jäsenvaltioissa. Tämä auttaa edistämään tilivelvollisuutta ja parantamaan EU:n varainhoitoa entisestään. Tarkastajat aikovat laajentaa lähestymistapaa ensi vuonna muihinkin menoaloihin.

Vuosikertomus EU:n talousarviosta, vuosikertomus Euroopan kehitysrahastoista ja ”Yhteenveto varainhoitovuoden 2017 EU-tarkastuksesta” ovat saatavilla sivustolla:

<http://www.eca.europa.eu/fi/Pages/AR2017.aspx>